

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/157/2020
Identifikačné číslo spisu: 5313206383
Dátum vydania rozhodnutia: 25.05.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Vladík
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:5313206383.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne P. S., bývajúcej v O., M. XXXX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík s.r.o., so sídlom Potočná 2835/1A, v Čadci, proti žalovanej Stredoslovenskej distribučnej, a.s., so sídlom Pri Rajčianke 2927/8, v Žiline, o zaplatenie 685 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 11 C 63/2013, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 10. júna 2020 sp. zn. 7 Co 37/2020, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Žiline z 10. júna 2020 sp. zn. 7 Co 37/2020 a vec mu vracia na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Čadca (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 28. októbra 2019 č. k. 11 C 63/2013-397; I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyňi 266 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,50 % ročne zo sumy 266 € od 8.10.2013 až do zaplatenia, a to všetko do troch dní po právoplatnosti rozsudku, II. zastavil konanie v časti o zaplatenie 260,42 €, III. žalobu vo zvyšku zamietol, IV. žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobkyňi trovy konania v rozsahu 26,20 % z prisúdenej sumy 266 €, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti uznesenia, V. žalovanej uložil povinnosť nahradiť Slovenskej republike trovy konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti uznesenia. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyvodil zodpovednosť žalovanej za škodu, ktorá vznikla poškodením zariadení žalobkyne v nadväznosti na ustanovenie § 420a Občianskeho zákonníka v dôsledku nesprávneho fungovania - preťaženia transformátora žalovanej ako distribútora elektrickej energie do domácnosti. Považoval za preukázané, že nezabezpečil adekvátnu prevádzkyschopnosť prenosovej sústavy, spoľahlivú a bezpečnú dodávku elektrickej energie, následkom čoho došlo k vzniku prepätia v prenosovej sústave, čo vyústilo do vzniku škôd na zariadeniach žalobkyne. Spornosť tvrdení žalovanej, či spotrebiče boli v okamihu vzniku škody napojené na prívod elektrickej energie, považoval za odstránenú svedeckými výpoveďami.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 10. júna 2020 sp. zn. 7 Co 37/2020 a rozsudok prvoinštančného súdu vo výroku I. zmenil tak, že žalobu žalobkyne zamietol. Vo výroku II.

ako odvolaním strán nenapadnutom, ponechal rozsudok prvoinštančného súdu nedotknutý. Vo výroku III. rozsudok prvoinštančného súdu potvrdil. Žalovanej priznal vo vzťahu k žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Po preskúmaní veci dospel k záveru, že prvoinštančný súd z výsledkov vykonaného dokazovania nedospel k správnym skutkovým zisteniam a následne ani vec správne právne neposúdil. Žalobkyňa nepredložila poškodené veci k posúdeniu i napriek výpovedi svedkov, ktorí podobne ako žalobkyňa sú hmotne zainteresovaní na výsledku sporu, dospel k záveru, že nepreukázal, v čom konkrétne škoda spočíva, ako sa táto škoda prejavuje a najmä či bola spôsobená tak, ako tvrdí, v okolnostiach spojených s prevádzkovou činnosťou žalovanej. Pokiaľ neboli možné žalobkyňou tvrdené poškodené veci fyzicky ohliadnuť a ustáliť, aký následok, dôsledok porucha na transformátore žalovanej u nich vyvolala, nebolo možné dať jednoznačnú odpoveď ani na to, či existuje priamy a bezprostredný vzťah príčiny a následku. V tomto kontexte považoval za irelevantné či žalovaná zodpovedá v zmysle ustanovenia § 420a OZ za poruchu transformátora, ku ktorej nesporne 16.2.2013 v obci Klokočov došlo. Pri posudzovaní predmetu prejednávanej veci sa obmedzil čisto iba na skúmanie príčinnej súvislosti medzi poruchou transformátora prevádzkovaného žalovanou a poškodením veci tvrdených žalobkyňou. Žalobkyňa teda nepreukázala rozhodujúce skutočnosti v predmetnom konaní a preto si nespĺnila túto povinnosť.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa (ďalej „aj dovolateľka“), ktorého prípustnosť odvodila z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, nakoľko jej súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uviedla, že podľa názoru odvolacieho súdu, pokiaľ nebolo možné ňou tvrdené poškodené veci fyzicky ohliadnuť a ustáliť, aký následok, dôsledok porucha na transformátore žalovanej u nich vyvolala, nebolo možné dať jednoznačnú odpoveď ani na to, či existuje priamy a bezprostredný vzťah príčiny a následku. S týmto názorom odvolacieho súdu nesúhlasila. Zodpovednosť žalovanej za vzniknuté škody preukázala, ako aj príčinnú súvislosť medzi zodpovednosťou žalovanej za vzniknutú škodu a vzniku škody ňou tvrdenej a riadne preukázanej. Takisto preukázala poškodenie jej patriacich vecí svedeckými výpoveďami. Znalec vedel stanoviť hodnotu jej patriacich spotrebičov i bez toho, aby tieto mal fyzicky k dispozícii, čo aj urobil. Znalec jednoznačne dospel k záveru, že poškodenie jej spotrebičov nastalo v priamej príčinnej súvislosti s poruchou transformátora v obci Klokočov. Navyše túto skutočnosť potvrdilo aj kontrolné znalecké dokazovanie. Odvolací súd na pojednávaní 10.6.2020 bez toho, aby vyjadril svoj predložený právny názor zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie. Toto rozhodnutie bolo pre ňu prekvapivé a arbitrárne, nakoľko z priebehu pojednávania nebolo možné predvídať uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu. Keďže objektívne nepoznala názor odvolacieho súdu na prejednávajúcu vec, nemohla sa k danému ani adekvátne vyjadriť. Podľa jej názoru rozhodnutie krajského súdu nebolo dostatočne a presvedčivo odôvodnené. V tomto smere je predmetné rozhodnutie arbitrárne. Žiadala preto, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaná vo svojom vyjadrení k podanému dovolaniu uviedla, že podanie dovolania nie je prípustné. V celom rozsahu sa stotožnila s právnym názorom odvolacieho súdu.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je dôvodné podľa § 449 ods. 1 CSP a podľa § 450 CSP vrátil vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

6. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

7. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci

samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

9. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4 Cdo 3/2019, 8 Cdo 152/2018, bod 26, 5 Cdo 57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

10. Dovolací súd poukazuje a odkazuje na námietky dovolateľky uvedené v dovolaní a na rozpornosť, nezrozumiteľnosť a nepresvedčivosť odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu napr. v bodoch 18 a 19 a pod., pokiaľ išlo o výpovede svedkov, znalecké dokazovanie pokiaľ ide o poškodené spotrebiče ako aj prekvapivosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

11. S poukazom na to, že v konaní došlo k procesným vadám podľa § 420 písm. f) CSP, ktorá skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

12. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

13. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.